

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopiju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vpslati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 7.

V Ptuj v nedeljo dne 7. aprila 1901.

II. letnik.

Sveti velikonočni prazniki.

Devetnajststo let je že preteklo, odkar je naš Zveličar v svoji neskončni milosti najglobejše poniževanje in najgrozovitejše muke prenesel in svoje zemeljsko življenje žrtvoval, da je s svojim veličastnim vstajenjem iztrgal človeštvo iz moči peklenške in novo božje kraljestvo na zemlji postavil. Ni sveta katoliška cerkev brez vzroka ta praznik v pomladni čas postavila. Saj je tudi dokaz neskončne milosti Stvarnika, da pusti slednje leto setev na poljih kaliti in na isti način oni del stvarjenja ponovi, kateri je ljudstvu v telesno ohranitev potreben.

Bog je vsegapričujoč, on živi v žarkih solnca v prvih cvetkah spomladi in v kalečih semenskih zrnih. Lepota spomladi je toraj zemeljski posnetek krasote zopet vstajajočega Zveličarja in zato ni kmetovalec najnižji med stanovi, kajti njemu so izročena opravila božja in skoz njegovo trudapolno delo se iz blagoslova božjega, kruh za vse zemljane pridelava.

Ker je naš ljubljani Oče o Veliki noči posebno milostljiv proti vsaki stvarici, nerazumni živali in divjačini hrano deli in vsaki gosenici list rasti pusti, katerega za svoj živež potrebuje, tako naj bi tudi

Lukčeva ženitev.

(Piše Šimon iz Šentjurja.)
(Konec.)

Pri ženinu Lukecu jih je bila že polna hiša. Lukčevi znanci, prijatelji, sorodniki in pa 6 godcev. Trije imeli so trompete, dva gosle in eden pa piščalko. Kazalec na uri se je pomikal vedno dalje in dalje proti desetim in ker „protfirerja“ Jožeta še ni bilo, pošlje ženin ednega muzikanta, da gre po njega. Godcu se ravno ni ljubilo ven na mrzlo, toda ženinu se ni mogel ustavljeti. Potegne ga še prej en glaž in potem odide.

Hitro koraka muzikant, ki je godel na tisto trompeto, katera ima najbolj nizek glas, proti sosedni vasi. Med potjo je moral tudi mimo neke gostilne. Hoteč ravno mimo te, ogovori ga krčmar in ga vpraša, kam tako hiti.

E, po „protfirerja“ moram, menda se je skujal, da ga ni.“

„No stopi noter“, pravi krčmar, „en glaž ga že

mi dobrotljivega Boga prosili, da bi se tudi milostljivo na kmeta ozrl. Ako naj bode dobro ali slabo leto, Bog ve, koliko milosti ubogo grešno človeštvo potrebuje, ali ena prošnja ne vidi se nam neopravičena, da to, kar nebo kmetu rasti pusti, naj tudi kmetu pripada. Kaj pomaga, če je pomlad še tako lepa, ako setev še tako lepo vspeva, trta tako bogato trgatav kaže in sadna drevesa vsled teže sadja pokajo, če pa kmet te bore goldinarje, katere on za svoje trdo delo dobi, za svoj dolg v posojilnico, hranilnico, doktorju in v davkarijo nositi more, sam pa z ženo in otroci silo trpi in nobenega vinarja v žepu ne obderži.

Uradnik plačuje še le potem davek, ko njegov čisti dohodek 800 gld. na leto prekorači, delavec še le takrat, ko ima 600 gold. dohodkov, kmet more pa zmiraj davek plačati, tudi potem, če njegovo posestvo ni večje kakor ena dlan, pa če tudi nič ne nese.

Ja, ali kmet ni tudi človek, ki more jesti in svoje oblačiti? Gospodje doktorji, kateri postave delajo, pravijo vedno: Kmet je kapitalist, on ima za toliko in toliko tisoč premoženja, tega moža moramo obdačiti! Le počasi vi prebrisani gospodje! Posestvo je vsekakor na več tisoč goldinarjev cenjeno, ali ono neboče skoro vinarja nosilo, ako ne bode kmet od

lahko potegneš, ne boš nič zamudil. Dolžen sem ti ga še od zadnjič, ko si mi pomagal spravljati vino v klet. Pojdi boš novega poskusil.“

„Tedaj pa hitro, hitro, meni se mudi“, pravi godec in stopi v sobo.

Krčmar mu ga prinese pol litra. Spil ga je godec kar v eni sapi. Dopadlo se mu je bolj kakor tisto, ki so ga pili na ženinovem domu, in zatoraj ga naroči še pol litra.

Tudi tega je naglo spil. Hotel je zadnji pol litra sam plačati, a gostilničar ni hotel denarja.

„To pa ne gre“, se huduje muzikant, „da bi ti dal kar za en liter. Pol litra moram pa že zapiti. Tu imaš denar, pa prinesi za tega še pol litra, če ga za onega nečeš vzeti.“

Godcu je vino stopilo v glavo in ko sta ga spila s krčmarjem še tretji pol litra, tedaj je že popolnoma pozabil, kam se mu mudi in začel je na dolgo in široko pripovedovati, kako je bilo na zadnji „ofceti“, na kateri je on igral.

četrti ure zjutraj do poznega večera težko delal, težje in dalje, kakor kak delavec v fabriki. Računi on pa li dohodek skupaj, ni jih 800 gld., ne 600 gld. in dostikrat tudi 300 gld. ne, ali on mora pa le 30—40 gld. davka plačati. Kaj takega predrzne se samo od kmeta zahtevati. Ljudje v mestu bi si takega obdačanja niti eno leto ne pustili dopasti. Bode toraj prva in nujna naloga kmečkega stanu, proti temu pristranskemu in neopravičenemu obdačenju kmečkega dela nastopiti.

Zgubljena pravda južne železnice.

Iz Gornje Ragone se nam poroča: Okrajni zastop gornjeradgonski je pravdo, katero je vodil po svojem zastopniku gospodu dr. Frideriku Gottschertju proti južni železnici v zadevi železničnega postajališča v Gornji Radgoni že izza šestih let v vseh inštancah dobil. Skoz ugodni izid te pravde ostalo je okraju prihranjenih 26000 goldinarjev prvič, ker 20000 gld. z južno železnico pogojenih ni bilo treba plačati in drugič, ker so pravdni stroški v šestih letih ogromno narastli, padli južni železnici v breme. Da se je okraj tako velikih izdatkov obvaroval, zahvaliti se je v prvi vrsti inicijativi mnogozaslužnemu načelniku okrajnega zastopa gospodu Francu Vračko-tu, kateri je prvi na protipogodbeni načrt postajališča v Gornji Radgoni pokazal in nato odločno proti izplačilu pogodjenih 20000 gold. južni železnici protestiral. Gospod Vračko je v teku dolgotrajne pravde, ki se je vodila od strani okrajnega zastopa, celi čas tej stvari vso svojo pozornost daroval in pri tem ne le veliko dragega časa zgubil, ampak se tudi občutno gmotno žrtvoval.

Če se spomnimo nazaj na zasramovanje nekkih listov, v prvi vrsti na „Slovenskega Gospodarja“, ki je gospoda Vračko-ta najgrše obiral in mu slabo gospodarstvo predbacival, si pač lahko predstavljamo, koliko je mož po nedolžnem in tiho trpel za dobro stvar. Ako ima ta časnik le iskrico krščanske pravicoljubnosti v

„Veš ti, lušno je bilo tam“, je rekel. „Igral sem tako in piskal, da mi je sape primanjkovalo. Pa kaj češ, ljudje na „ofceti“ hočejo biti lušni in ti moraš piskati, če kar pogineš. No pa greva me ne, ženin se je izkazal. Plačal mi je dobro, jedel in pil sem, kakor še nikoli.“

Tako, in še veliko družega je pripovedoval godec. Toda vse tukaj zopet povedati bilo bi predolgočasno in zatorej sem raje opustil. Bal sem se, da bi dragi čitatelji pospali, ko bi morali godčevo pripoved čitati.

Pustimo zdaj godca in krčmarja in se vrnimo na ženinov dom.

Tu je vse nestrpno čakalo. Ura je že davno deset odbila, a bilo ni godca ne „protfirerja“. Bilo je pol ednajstih, ko se vrata odpro in v hišo stopi „protfirer“ Jože Ferderber.

„No hvala Bogu“, pravi Lukec, „da si že vendar enkrat prišel. Pozen si pa pozen.“

Jože po resnici pove, kaj in kako se mu je zgodilo. Ženin Lukec ga vpraša, kje je pustil godca.

sebi, bode v tej zadevi poročal in svoje zaničevanje napram temu možu preklical. Pač bi se pa že skozi v naprej reklo, da tako pošten ni, da bi svoje psovaje preklical. — Gospodu Vračko-tu za njegov mnenjski trud in skrbi. — Bog mu plati.

Podržavljenje železnice Celje-Velenje

Dne 25. marca vršil se je v Velenji shod, z devajoč podržavljenje železnice Celje-Velenje. Prisotni so bili gospodje: deželni poslanec Vošnjak, Lenk Stallner, dr. Serneč, župan Stiger, dr. J. bornigg, Rakusch, Lapp; od okrajnega zastopa slovenjegraškega gospodje: Rogina, baronski Warsberg, Stocker in župan slovenjegraškega gospod Goll.

Deželni poslanec gospod Vošnjak pozdravi zbrane in prebere dopise poslancev Žičkar-ja, dr. Pomer-ja, dr. Wolffhart-a, Robič-a in Berkeš. Predsednikom tega shoda bil je izvoljen g. Vošnjak, njegovim namestnikom g. Stiger.

Prvi je govoril gospod dr. Serneč, kateri je od okrajnega odbora šostajnskega naprošen, pripraviti peticijo. Govornik spomnil je na radost pri otvorjenju železnice dne 27. decembra 1891, na žrtve, ki so doprinesle od okrajev in občin, imenom od rudnik Lapp-a za to podjetje, v katerem videlo se je zboljšanje vnovčenja deželnih pridelkov, povzdig in industrije in trgovine. V splošno začudenje nastavila se je tarifa tako visoko, da je vožnja z vozovi vedno nižja. Vse pritožbe in interpelacije deželni odbor bile so brezuspešne, ker je on (deželni odbor) z društvom južne železnice, katero je prvotno prevzelo, sklenilo pogodbo, po kateri južni železnici vsaj 74000 gld. paušalnega zneska noben mora, med tem ko se deželnemu odboru noben mej na tarife ni pridržalo. Južna železnica, kateri se brez ozira na njen veliki javni pomen, le od kalistiških uvaževanj voditi pusti, nima nobenega za

„Kaj, kakšnega godca?! K meni ni bilo nobenega godca. Sam sem prišel.“

„To pa je vendar preveč“, pravi Lukec. „Enega godca pošljem po tebe, ti prideš in godec se zgubi.“

„Veste kaj ženin“, pripoveduje nek drugi muškarant. „Gotovo je šel med potjo v Rebekevo gostilno. Jaz ga poznam. Nikdar še ni šel tam mimo, da ne stopil v njo. Verjemite mi, jaz vem.“

„E, kaj, naj bo kjer hoče, mi gremo. Kaj bo pa rekli na nevestinem domu, če tako dolgo ne pride“, pravi ženin.

„Ja, hm, vraga, to pa ne gre“, razkladajo godec. „Brez njega ne moremo nič.“

On „špila“ na tak „štument“, ko mora biti povsod zraven — pri vsaki muski. Če te deželni „štimate“ ni zraven je muskanje čisto prazno. Najbolje je, če gre eden po njega.

„Grom in peklo! Vrag naj vzame celi svet. Ravno danes, ko bi moral biti najbolj židane volje“